

За наукові КАДРИ

СЕРЕДА
16
ЧЕРВНЯ
1954 року
№ 18 (417)

Ціна 20 коп.

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

БОЙОВІ ЗАВДАННЯ КОМСОМОЛУ

Радянський народ з кожним днем все ширше розгортає боротьбу за перетворення в життя рішень партії і уряду про розвиток всіх галузей народного господарства нашої соціалістичної Батьківщини.

Бойова ленінська спілка молоді, вся наша славна молодь є найактивнішим помічником партійних і радянських органів у виконанні цих великих завдань. Тисячі юнаків і дівчат, молодих робітників, колгоспників, механізаторів, являють зразки самовідданої праці, виступають ініціаторами запровадження передових методів виробництва, настирливо борються за досягнення нових успіхів. Наше чудове студентство глибоко і творчо вивчає марксистсько-ленінську теорію, суспільні і природознавчі науки, з тим, щоб, закінчивши вузи, включитися у цю всенародну боротьбу і рухати вперед техніку, науку, мистецтво, народну освіту.

XII з'їзд ВЛКСМ поставив перед комсомольськими організаціями нові завдання, що вимагають найактивнішої участі комсомольців у розв'язанні питань господарчої і виробничої діяльності підприємств і установ, в покращенні побутових умов і в організації культурного дозвілля молоді, в комуністичному вихованні її.

XII з'їзд ВЛКСМ поставив перед комсомолом конкретні завдання по організації всемірної допомоги партії у прищепленні молоді кращих якостей радянських людей — любові до праці, бадьорості, мужності, віри в перемогу комунізму, вміння долати будь-які труднощі.

XII з'їзд ВЛКСМ закликав комсомольські організації більше допомагати партійним організаціям учбових закладів в їх відповідальній роботі по навчанню і вихованню студентів, по підготовці висококваліфікованих та всебічно розвинених, відданих соціалістичній Батьківщині спеціалістів.

Хід літньої екзаменаційної сесії, яка зараз проходить в нашому університеті, показує, що основна маса студентів добре оволоділа марксистсько-ленінською теорією, спеціальними дисциплінами і складає екзамен тільки на добре і відмінно. Без жодної посередньої оцінки

склали екзамен студенти IV курсу хімічного факультету, IV курсу геологічного відділу геолого-географічного факультету, III курсу економічного відділу історико-економічного факультету та інші.

Однак останні результати свідчать, що на всіх факультетах є вже і посередні оцінки, а на деяких — незадовільні. (наприклад, на I курсі геологічного відділу геолого-географічного факультету, на III курсі історичного факультету, на II курсі хімічного факультету). Таке становище створилося тільки із-за недоліків в навчальній і політико-виховній роботі протягом року.

Найсерйознішим недоліком слід вважати той факт, що робота на факультетах не є систематичною і різноманітною. Давно вже вкоренилась шкідлива практика штурмів мало не в усіх галузях: то у спорті, то у художній самодіяльності, а перед самими екзаменами і під час їх — і в учбовій роботі. Ясно, що такі штурми заважають як нормальному навчанню студентів, так і їх дозвіллю, фізичному вихованню. Художня самодіяльність і спортивна робота, що проводяться шляхом штурмівщини, аж ніяк не захоплюють молоді і перетворюються із засобів виховання і культурного дозвілля на якісь примусові міроприємства.

Між тим умови і можливості для нормальної політико-виховної і культурно-масової роботи у нас в університеті є, треба тільки уміти їх використати.

У наступному році комсомольській організації слід відмовитись від штурмівщини на всіх ділянках роботи.

На недоліки роботи комсомольської організації вказали партійні збори університету, що відбулися 31-го травня. Досвід минулого року, а також літня екзаменаційна сесія повинні багато чому навчити комсомольську організацію.

Керуючись постановами партії і уряду і рішеннями XII з'їзду ВЛКСМ, комсомольська організація університету повинна значно покращити свою роботу у наступному навчальному році.

В Будинку вчених

6 червня в Будинку вчених відбулось урочисте засідання Пушкінської наукової комісії, присвячене 300-річчю возз'єднання України з Росією та 155-річчю з дня народження великого російського поета

Олександра Сергійовича Пушкіна.

Аспірант університету І. М. Дузь прочитав доповідь «Українська тема в творчості Пушкіна».

Товариші студенти!

Зразково скласти всі екзамени —
ваш почесний обов'язок перед
Батьківщиною.

У РАДІ МІНІСТРІВ СОЮЗУ РСР

Про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР (випуск 1954 року)

З метою залучення коштів населення для фінансування заходів по здійсненню П'ятого п'ятирічного плану розвитку СРСР Рада Міністрів Союзу РСР постановила:

1. Випустити Державну позику розвитку народного господарства СРСР (випуск 1954 року) на суму 16 мільярдів карбованців строком на 20 років.

2. Облігації позики і вигоди по них звільнити від оподаткування державними і місцевими податками і зборами.

3. Затвердити подані Міністерством фінансів СРСР умови випуску Державної позики розвитку народного господарства СРСР (випуск 1954 року).

Хай міцніє і квітне наша рідна Батьківщина!

Четверта година дня 9-го червня. У великій хімічній аудиторії зібрались студенти, викладачі, адміністративно-технічні працівники університету на мітинг, присвячений постанові Уряду про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР.

Мітинг відкриває член-кореспондент АН УРСР професор Савчук М. О.

Ми палко вітаємо рішення Радянського Уряду про випуск нової позики, тому що знаємо, що наші заощадження підуть на дальший розвиток

сільського господарства, промисловості, на будівництво нових вузів, технікумів, шкіл, культурних закладів, — говорить у своєму виступі парторг хімічного факультету т. Дмитрієвський.

Слово беруть доцент Домбровський, студент Ків, робітник експериментальних майстерень т. Доменко, доцент Смірнов.

У своїх виступах промовці дякують рідній Комуністичній партії і Радянському Уряду за те, що вони створили нашій молоді — вихідцям із середови-

ща робітників, колгоспників, інтелігенції — всі умови для навчання, за повсякденне піклування про розвиток нашої найпередовішої в світі науки.

Після закінчення мітингу до столів уповноважених від факультетів і кафедр підходять один за одним студенти, викладачі, адміністративно-технічні працівники і підписуються на нову позику.

Підписка на Державну позику розвитку народного господарства пройшла в обстановці величезного патріотичного піднесення.

Підбір і розстановка комсомольських кадрів

Зараз, коли закінчується навчальний рік і йде енергійна підготовка до нового навчального року, кожному комсомольцю слід задуматись над дуже важливим питанням — питанням підбору і розстановки комсомольських кадрів.

Необхідно відзначити, що в комсомольській організації нашого університету ще, на жаль, не вижитий неправильний підхід у питанні підбору кадрів в керівні комсомольські органи.

Цим питанням задалегідь займається тільки актив, а рядові комсомольці, комсомольська молодь стоїть осторонь від цієї важливої справи аж до звітно-виборчих зборів.

Досвід показав, що від того, наскільки правильно буде підбрано і розстановлено керівні комсомольські кадри, залежить робота всієї комсомольської організації.

XII з'їзд ВЛКСМ вимагав, щоб комсомольські організації неухильно дотримувались принципу партійності в питанні підбору і розстановки кадрів.

Всякий відступ від цього принципу приводить не тільки до послаблення, але й до провалу роботи. На тих факультетах або групах, де мають місце такі факти, послаблюється ідейно-виховна і навчальна робота, а це значить, що не виконується основне політичне і державне завдання вузівських комсомольських організацій.

Прикладом цього може бути комсомольське бюро I курсу фізико-математичного факультету, де за явне небажання

працювати був введений із складу бюро відповідальний за агітаційно-пропагандистську роботу член бюро Русо. Звільнений від обов'язків секретаря комсомольського бюро групи Кондратюк, як людина, що не спроможна справитись з цією роботою.

Зрозуміло, що незадовільна робота цих товаришів, а потім заміна їх іншими не могла не відбитись негативно на роботі комсомольської організації всього курсу. І це сталося в результаті невмілого, неправильного підбору і розстановки комсомольських кадрів.

Випадок, який ми навели вище, на жаль, не поодинокий. Які ж завдання комсомольців щодо підбору кадрів, починаючи з цього часу і аж до звітно-виборчої кампанії?

Ці завдання в загальних рисах слідує. Кожний комсомолець повинен глибоко і принципово оцінити роботу свого комсорга, членів факультетського бюро, членів комітету. Вже зараз слід задуматись над тим, хто гідний бути обраним в керівні комсомольські органи.

Потрібно, щоб критика і самокритика, конкретні пропозиції мали місце не тільки на зборах, але й висвітлювались в університетській газеті «За наукові кадри» та в стінній пресі.

Комсомольський актив повинен разом з комсомольцями глибоко продумати питання підбору і розстановки кадрів на 1954—55 навчальний рік. Слід вивчати ділові і особисті яко-

сті комсомольців, це допоможе підібрати в керівні комсомольські органи здібних, серйозних, бажаючих працювати на користь колективу товаришів.

Комсомольцям, комсомольському активу не треба забувати ще одного в питанні підбору і розстановки кадрів, на що вказував товариш Сталін, — не давати застоюватись молодим кадрам на одному місці, а давати їм можливість рости. Треба сміливіше висувати на більш відповідальну роботу комсомольців, що вже зарекомендували себе при виконанні певних, може і незначних, доручень.

Якщо ми не будемо дотримуватись цього принципу, то це приведе до того, що комсомолец перестане творчо підходити до дорученої йому справи, перетвориться на формаліста, якому «все давно відомо». Такі факти мали місце на геолого-географічному, історико-економічному та деяких інших факультетах.

Отже, зважаючи на важливість справи, ми зараз уже повинні зайнятися питанням підбору і розстановки кадрів.

Тільки монолітний, згуртований комсомольський колектив з вірно підібраними і розставленими керівними кадрами зможе в найбільш повному обсязі виконати почесні завдання, покладені на комсомол Комуністичною партією, Радянським урядом і народом.

К. ТРОНЬ,
секретар комітету ЛКСМУ університету.

НАШ КАЛЕНДАР

М. І. ГЛІНКА

(До 150-річчя з дня народження)

Першого червня цього року минуло 150 років з дня народження геніального російського композитора, родоначальника російської музичної класики — Михайла Івановича Глінки. Народність і реалізм у мистецтві, втілені Глінкою в кращих його творах, знайшли своє продовження в творчості композиторів «могутньої кучки», вони живуть і розквітають новими фарбами в нашому мистецтві соціалістичного реалізму.

Михайло Іванович Глінка народився 1 червня 1804 р. в селі Новоспаському на Смоленщині. Дитячі роки провів він в обстановці поміщицької садиби. На малого Глінку великий вплив мали російські народні пісні, що їх чув він щодня. Пізніше Михайло Іванович згадував: «Можливо, ці пісні, почуті мною в дитинстві, були першою причиною того, що надалі я став переважно розробляти народну російську музику».

13-літнім хлопчиком відвезли Глінку до Петербургу і определили в благородний пансіон при Головному педагогічному інституті. Хоч характер музичного виховання в пансіоні був занадто дилетантським, проте музичне мислення Глінки зростало швидко. Уже в перших творах для арфи, фортепіано, співу можна було відчувати майбутнього автора «Івана Сусаніна» та «Руслана і Людмили».

Значну роль відіграє в цей час дружба Глінки з Кюхельбекером, Грибоедовим, Пушкіним, вона сприяє виробленню вірного мистецького смаку у Глінки, поглиблює його інтерес до народно-пісенної творчості.

Для продовження музичної освіти Глінка у 1830 р. від'їждить за кордон. Три роки він прожив в Італії, познайомився там з Белліні, Доницетті, Мендельсоном та іншими видатними композиторами того часу. Згадуючи пізніше про свою творчість в Італії, Глінка писав: «Все написанне мною в угодження жителів Милана пьеса... убедили мене тільки в тому, що шел я не своим путем и что я искренно не мог быть итальянцем. Тоска по отчизне навела меня постепенно на мысль писать по-русски».

Повернувшись до Росії, М. І. Глінка починає шукати сюжет для опери (думки про написання опери були у нього ще до закордонної подорожі). «Главное состоит в выборе сюжета. Во всяком случае он будет совершенно национальный. И не только сюжет, но и музыка».

Такою оперою став «Іван Сусанін» — гордість і слава російської музики. Сюжет, підказаний В. А. Жуковським, відповідав стремлінням Глінки, і він з жаром береться за роботу. Згодом Жуковський відмовився писати лібретто і передав цю справу Розену. Лібретто набуло яскраво вираженої монархістської офіційності; навіть заголовок був даний «Жизнь за царя». Прем'єра відбулась 9 грудня 1836 р. за участю видатних російських співаків О. А. Петрова (Сусанін), А. Я. Воробйової (Ваня). Опера знайшла благосклонний прийом знаті через направленість лібретто. Але по панським гостинням говорили про «кучерской» характер музики. З цього приводу Глінка говорив: «Это хорошо и даже верно, ибо кучера, по-моему, дельнее господ».

Великий успіх мала опера у передових діячів Росії. Прекрасну оцінку їй дали Пушкін, Одоєвський, Гоголь. Одоєвський говорив про «нову стихію в мистецтві», про «новий період російської музики», відкритий «Іваном Сусанініним».

В 1830 р. Глінку призначено капельмейстром придворної капели, в цьому ж році він їде на Україну з метою поповнення складу співаків капели. Українські враження Глінки відбилися в обробках українських пісень — «Гуде вітер велими в полі», «Не щербечи, соловейко» та інших. Велике значення для розвитку української музики мало виховання Глінкою С. С. Гулака-Артемовського, прийнятого ним співаком у капелу, пізніше видатного співака-соліста петербурзької опери і австра першої української класичної опери «Запорожець за Дунаєм».

Визначною віхою в історії російської музики було написання Глінкою опери «Руслан і Людмила». Прем'єра відбулась у 1842 р. Опера викликала презирливе ставлення знаті і здобула широку популярність серед демократичного глядача. Вона витримала 32 вистави в перший сезон (цифра незвичайна для російської опери того часу).

Офіційні кола і близькі до них бездарні критики обливали брудом прекрасні сторінки геніальних глінківських творів, твердили, що «Руслан» — «неудавшееся произведение».

Це негативно відбилось на стані Глінки, і він від'їждить за кордон.

В Парижі Глінка дав концерт, який викликав великий інтерес пуб-

ліки. Демократичні кола Франції з великою пошаною поставилися до Глінки. Гектор Берліоз зарахував Глінку до найчудовіших композиторів того часу.

Після Парижу Глінка їде до Іспанії. Весь запал і темперамент іспанської народної пісні відбив він у «Ночі в Мадриді», «Каприччіо на тему арагонської хоти» та інших.

Але знов тягне Глінку додому, в рідну Росію. Повернувшись на Батьківщину в 1847 р., Глінка пише геніальну «Фантазію на теми двох російських пісень» («Камаринська»), романси «Заздравний келих», «Мері», «Адель», «Пісня Маргарити» та інші.

В останні роки життя навколо Глінки об'єдналася передова молодь — брати В. В. та Д. В. Стасови, А. Н. Серов, М. А. Балакірев — пізніше активні діячі російського демократичного мистецтва, продовжувачі ідей Глінки, організатори «Могутньої кучки».

На початку 1856 р. Глінка виїхав за кордон, де працював над вивченням стародавніх російських ладів. Та смерть перешкодила його праці. Помер Михайло Іванович Глінка 15 лютого 1857 р. в Берліні. В травні його прах було перевезено до Росії і поховано в Олександрівській лаврі в Петербурзі.

Великі ідеї народності і реалізму в музиці М. І. Глінки знайшли своїх спадкоємців. Історико-епічний жанр російської опери продовжено М. Мусоргським («Борис Годунов»), «Хованщина»), казково-фантастичний — Римським-Корсаковим, («Золотий півник», «Садко», «Снігурочка», «Казка про царя Салтана», «Сказання про Кітїж» та інші).

Наш радянський народ любить і шанує Михайла Івановича Глінку. З великою подякою автору слухаємо ми «Я помню чудное мгновенье», «Я злесь, Инезилья», арію Сусаніна і каватину Людмили, арію Руслана і рондо Антоніди, «Камаринську» і «Ніч в Мадриді».

Радянські композитори далі продовжують геніальні традиції Глінки на базі нових засад марксистсько-ленінської естетики, естетичного соціалістичного реалізму.

В дні славного ювілею радянська громадськість вшанувала пам'ять М. І. Глінки серією лекцій та концертів, що знов підкреслили видатне значення його безсмертної музичної спадщини.

В. ІОВСА,
студ. IV курсу філологічного ф-ту.

Лекція в сільському клубі

Було ще видно, коли ми під'їхали до великого чистого будинку — сільського клубу. Скоро клуб був повний народу. Наш радіотехнік включив магнітофон, і почалися танці. Я підійшов до групи молодих колгоспників, які дивилися, як кіномеханік установлює в клубі кіноапарат, і запитав, як вони живуть, що в них хорошего. — Добре живем! — сміливо відповів один з них. — Тільки от лекції мало у нас буває.

Зав'язалась жвава розмова. Поступово навколо нас зібрались і старші. Хлопці розповіли мені, що колгосп їх багатий, але керівники мало приділяють уваги роботі клубу. Ніяк не можуть придбати інструментів для оркестру і не допомагають спортсменам. Хлопці засипали мене питаннями про науку, про технічні досягнення. Юнаки і дівчата цікавились питаннями міжнародної політики,

а також навчальними закладами Одеси.

В розмові скоро пролетіло дві з половиною години. Я подивився на годинник — було без п'яти дев'ять. Завідуючий клубом оголосив про початок лекції, і мої співбесідники, а також ті, що танцювали, зайняли місця в залі.

Цього вечора я розповів їм про боротьбу демократичної молоді світу за мир.

На обличчях слухачів я бачив співчуття своїм ровесникам, що ще живуть під гнітом капіталізму, свідомість того, що наша молодь, виконуючи свою роботу, вносить вклад в справу миру, радість подяки Комуністичній партії і Радянському уряду.

Велике задоволення одержуєш, читаючи лекції для сільської молоді.

В. ДЕМИДЕНКО.

Ігор Ільїнський в Одесі

Днями в Одесі виступив з концертами артист Московського Малого театру Народний артист СРСР, лауреат Сталінської премії Ігор Володимирович Ільїнський.

Репертуар одного із кращих радянських артистів сатиричного жанру був цікавим і різноманітним. Неперевершена майстерність виконання (особливо читання байок І. О. Крилова і С. Михалкова) підкорила глядачів.

В бесіді з нашими кореспондентами Ігор Володимирович розказав про свою роботу в сатиричному жанрі. Він сказав, що наші письменники-сатирики ще мало пишуть хороших, гострих, злободенних оповідань, комедій, віршів.

Літературна молодь повинна виступати сміливіше, пробувати свої сили у всіх жанрах, не лякатися труднощів, що будуть зустрічатися на її шляху.

— Вивчайте і любіть Маяковського, — сказав Ігор Володимирович. — Будьте такими, як він — сміливими і непримиренними, вогнем сатири випалюйте бюрократизм, косність, неучтво, кар'єризм та інші пороки, що залишились у нас від капіталістичного суспільства.

На закінчення бесіди Ігор Володимирович побажав нашим студентам відмінних успіхів у екзаменаційній сесії.

В. КИП'ЯТКОВ,
Л. ЧУДАКОВ.

ВІД РЕДАКЦІЇ

В газеті за 29 травня (№ 16) в інформації «Мітинг, присвячений 300-річчю возз'єднання України з Росією» серед промовців помилково пропущено прізвище доцента Нед-

звідського А. В.; в статті «На захисті дипломних робіт» серед студентів, що з запізненням здали дипломні роботи, помилково згадано прізвище студента Жалейка.

Т. в. о. редактора М. М. КОПИЛЕНКО.

„ЕНТУЗІАСТИ“

— Наш студком! Яку багатогранну, надзвичайно корисну, кипучу діяльність він розвиває в студентському гуртожитку! Червоний куток стане центром виховної роботи. Адже до студкому обрані енергійні, жваві товариші — одним словом, ентузіасти.

Так думало багато студентів, що живуть у гуртожитку по вул. Островидова, 64, після виборів студкому.

Партійне бюро університету на своєму засіданні разом з членами студкому намітило ряд заходів по поліпшенню роботи серед студентів у гуртожитку. Особливу увагу було звернено на санітарний стан кімнат, на роботу червоного кутка, на боротьбу студкому за виконання студентами правил внутрішнього розпорядку.

На цьому засіданні голова студкому тов. Тертичний говорив приблизно так: «Що ви нас обмежуєте вузькими рамками

роботи? Дайте нам змогу розвернутись, злетіти на крилах творчості вперед і повести за собою всіх студентів. Створіть нам необхідні умови для творчої роботи». І тут тов. Тертичний перерахував все, що необхідно для творчої праці студкому гуртожитку. Із сказаного було видно, що тов. Тертичний таким «простим речам», як санітарний стан кімнат, регулярне чергування студентів у червоному кутку, слідкування за потребами студентів, мало приділяє уваги. Адже це для нього «марудна», шоденна «чорнова» робота, яка підтинає «крила творчого польоту», своєю «буденщиною» затьмарює поезію творчості в особливих умовах, яких вимагав студком від партбюро.

Тут же, на бюро тов. Тертичному було вказано ще раз, що саме є головним у роботі студкому. Але час ішов, а наші «ентузіасти» витали в «творчий атмосфері», замість того, щоб посправжньому працювати. Часто в гуртожитку нема світла, бували періоди, коли по декілька днів не було води... А на червоний куток, особливо в останній час, «ентузіасти» і зовсім не звертають уваги. Хай день, хай і два закритий куток, та студком мало цікавиться тим, що студенти не мають змоги читати газети. В гуртожитку не створені умови для підготовки до екзаменів, особливо умови роботи для першокурсників.

— Та навіщо говорити про такі речі? — може сказати т. Тертичний. — Адже вони нічого не варті у порівнянні з творчою багатогранною, сповненою держання, розкритою в далекий політ роботою наших студкомівців.

Але саме в цих балачках і є причина поганої роботи студкому.

Але час ішов, а наші «ентузіасти» витали в «творчий атмосфері», замість того, щоб посправжньому працювати. Часто в гуртожитку нема світла, бували періоди, коли по декілька днів не було води... А на червоний куток, особливо в останній час, «ентузіасти» і зовсім не звертають уваги. Хай день, хай і два закритий куток, та студком мало цікавиться тим, що студенти не мають змоги читати газети. В гуртожитку не створені умови для підготовки до екзаменів, особливо умови роботи для першокурсників.

— Та навіщо говорити про такі речі? — може сказати т. Тертичний. — Адже вони нічого не варті у порівнянні з творчою багатогранною, сповненою держання, розкритою в далекий політ роботою наших студкомівців.

Але саме в цих балачках і є причина поганої роботи студкому.

В. ГОЛКІН.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

оголошує, що 22 червня о 10 годині ранку в приміщенні великої хімічної аудиторії (вул. Пастера, 27) на засіданні ради історико-економічного та філологічного факультетів відбудеться

ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЙ:

1) на здобуття вченого ступеня кандидата педагогічних наук

тов. МІЛЕР'ЯНОМ Е. А. на тему: «Вопросы теории внимания в свете учения И. П. Павлова о высшей нервной деятельности»

Офіційні опоненти: професор, доктор педагогічних наук Д. Г. Елькін, доцент, кандидат педагогічних наук Л. Я. Беленька.

2) на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук

тов. КИРИЧКОМ П. М. на тему: «Социальные драмы М. Л. Кропивницького».

Офіційні опоненти: доцент, кандидат філологічних наук М. Г. Устенко, доцент, кандидат філологічних наук З. А. Бабайцева, доцент, кандидат філологічних наук Б. І. Галащук.

3) на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук тов. ЧЕРНЕЦЬКИМ В. К. на тему: «Грамматические средства выражения принадлежности в русском литературном языке конца XVII в. — первой трети XVIII в.»

Офіційні опоненти: доцент, кандидат філологічних наук В. Е. Черняхівський, доцент, кандидат філологічних наук І. И. Тараненко, кандидат філологічних наук В. В. Мартинов.

З дисертаціями можна ознайомитись в бібліотеці ОДУ.